

Уривок із поеми

Ігор Римарук

...Це юності мотиви опівнічні,
це карнавальний дим довкола плах,
двосічний дотеп і свіча у січні,
бравада крові й бородатий страх,
це все, що мав, – за кучерик на шиї!..
Це дім, де рок – оброком, а за крок
з пожовклих довоєнних сторінок
співали соловецькі соловії, –
чи думав ти, який у них хосен?
Та вже світало, і лунав Дассен.

А місто віршів, бунтів, поцілунків
явило інший лик із інших сцен,
коли з-за слів, неначе з-за лаштунків,
як сюзерен, виходив манекен,
коли зіниці клались на полиці –
і літери сахалися зіниць,
коли занадто мертва смерть дзвіниць
дірки засклила в хроніках столиці
й хіба що голубам служило скло...
Невже тоді нічого не було?!

Були ж неопалима віща круча
й немилосердне в щирості село,
його щетина спогадів колюча
й невіра в балакуче ремесло.
Були ж – уперше – Хортиця і Галич,
листок на плесі й полотняний сніг,
перешепти в кав'яреньках тісних
про білу квітку і про скіфську далеч, –
дарма, що хрестовик собі сотав
безбарвну і солодку нить октав.

Іще не відшуміли бурі в склянці,
коли, з космацьких зринувши отав,
убогу тишу, як підлогу в танці,
двадцятилітній вітер розхитав,

озвучивши потоки світлі й темні,
розгледівши в імлі стражденний лик
того, від кого одвернувся вік,
почувши й відголоски потаємні,
й біловолосу жінку на скалі,
і рід її – в ганьбі або в землі.

Коли уламки віттаря в дровітню
складали, нагорлавшись при столі,
розворушило ватру старожитню:
"Скажіть мені, поети Василі!.." –
заговоріть, поети, хто як може,
щоб задихнулись в подушках пухких
обрізані рядочки, для яких
задовге навіть найкоротше ложе, –
хоча здавалось: звідки серед пуст
узявся той всевидящий прокруст?

Допоки лаври, впавши на литаври,
глушили слав і слів смертельний хруст,
"Печальний етнос, трохи що не маври!" –
у закарпатця вирвалось із уст.
Допоки цвів у поступі повзучім
безпам'ятний співучий переляк,
своє тернове поле подоляк
ніяк не міг обміряти співзвуччям,
і реготав у риму Асмодей –
львів'янин-батяр, бородань-спудей.

Коли душа потроху відмокає,
напередовець із підгір'я, де й
пісні – живі, вертепи відмикає
і скрипку притискає до грудей.
Заціпило узір парадним ряднам,
затіпало сановні тілеса, –
і площа вознеслась у небеса,
обвита шумовинням виноградним,
і крізь епохи й війни, сміх і схлип
доніс до нас крихкий дагеротип.

А час довкіл? Лякав, як лепрозорій!

Чи розібратись в ньому не могли б?
А може, є в тім умисел прозорий,
що запізнали й полиновий хліб?..
Куди пощезнуть відблиски примарні,
коли доба не черт і рез, а криз
високі строфи профільтрує крізь
цідилку з респіраторної марлі?
Так, це новий, немолодий мотив, –
але кого він вбив чи захистив?..